

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Martea, Joia și Sâmbătă.

A BONAMENTUL

Peste știre pe un 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Peste monarhie pe un 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Peste strălătate pe un 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserții să se adresa la:
Administratorul tipografiei naționale, București nr. 47.

Correspondențele săntă și se adresa la:

Redacția "Telegrafului Român", București Măzărache nr. 27.

Egiptul nefranță nu refuză. — Articolele neponibile nu se înșapoață.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 or. — de două ori 12 or. — de trei ori 15 or. rândul cu literă gărzănd — și timbre de 30 or. pe care publicare.

Vre-o căteva cuvinte despre maghiarișare.

Că să vedem cu ce felu de imbutătări și a poporajunie din patrie se ocupă presa ungurească reproducem un articol din „M. P.” din Cluj, adăgând, că și alte țări serioase ungurești se ocupă cu toată seriozitate cu cestinuace acesta.

Ea dico foia citată:

„Pressa maghiară greșoase consideră cestinuace maghiarișarii sau mai apără vorbind: cestinuace maghiarișarii numeroși cu ridicata, din punct de vedere jurnalistic, adevărată ca o cestinuace de ști. Cu alte cuvinte: presa o trătează ca pe ori care alt obiect de un interes „dinlic”, cum e de exemplu conveserse: astăzi toate foile scrise despre deosebi articule de fond, măne trece preste la ordinea dilei, se apucă de altă temă, „dinlic” și maghiarișarea numelor ventilați mai înainte cu multă căldură se da înjorită ușă (cum toate că, cătă vreme nu am obținut un succés mare și însemnat, ea ar trebui să fie în ordinea de deosebi de „toate dileile”), sau în casul cel mai favorabil interese și insuflețire deșteptată pentru densă slabescere mereu, scad sub grădui zero, pentru lucru firesc publici și la după conducerii lor: după presă: se ocupă cu căte o cestinuace, cu o temă numai să latră nume de „o” și apoi le părăsesc, le aruncă una după alta într-un unghi.

„Când foile noastre se ocupă vr-o-căte-va dile mai dinadins și mai cu de amăruntul un cestinuace maghiarișarii numeroși, li s-a și văzut succul, penetrat foia oficială a comunicat nume maghiarișate într-un număr nesemnăt mai mare decât până acum; dar îndată ca foile începătă să fie de la mai discută cestinuace și a populației astfelii neconveniți, maghiarișarea numeroși încă a scăpat și Monitorul Oficial (Budapesti Köröny) publica de stunci încoace și astăzi nisice maghiarișarii de nume atât de sporadică, atât de neînsemnat, cum erau și înainte de a se încrepe mișcarea. Înzadar, dacă voim un succés considerabil, și un astfel de succes trebuie să voim înțelesul național nostru, apoi trebuie să presentăm cestinuace mai adesea ori publicul patriotic și togma pentru aceasta presă maghiară trebuie să urmeze în această afacere un fel de procedură agitătoare blandă, consecuentă, onestă, nu încăcale pe care a porât, penetrat aceasta nă-a arătat decât un succés problematic și duce mai puțin la jumătate. Ar fi trebuit și trebuie se bateam ferul pâna și cald.

„Acesta e prima observare co-miț din datorină a o face în coloanele acestor ei în interesul causei, ca unul care am primit cu atențione mișcare din cestinuace. Celelalte observări, de asemenea în meritul acestei cause, le voi reasuma în cele următoare.

„Dela era mai nouă constituțională, dela 1876 până în dilele noast-

tre, după cum m'am convins într'un conșpect oficial, și-ai maghiarișat numele, poleca, în Ungaria 10.000 indivizi. Mare și preponderanță majoritate a acestor nume maghiarișate se compune din creștinii de limbă germană, dar cu deosebire din numerole schimbări a familiilor jidane. Mai este apoi și un contingent mic de slovac și altul mai mic de sârbi, adeca schimbările numelor de asemenea sunt. Daci după experiențele de până acum sunt își maghiarișăză numele mai cu seamă jidani, caru au nume cu sunet german apoi creștin cu asemenea nume: apoi slovac și în urmă săraci. Absolut nu și maghiarișăză numele Români. E bine a sci aceasta pentru că se puntem lucră și sici cu atât mai verțos pe alătare.

„Să din cele de până acum se vadă, se apucă de altă temă, „dinlic” și maghiarișarea numelor ventilați mai înainte cu multă căldură pentru că togma din aceste două tabere cătigăram cel mai mare contingut de maghiari și penetrant de germanizare avem și se temem serios numai în casul cărui — doamne fereșe — ea va păsi contra noastră din secannul puterii cu toate mijloacele puterii, cum să înțämpat de, cu după infrângării resboilior noștri pentru libertate. Dar de aceasta după prevedere emonească n'aveam să ne temem, penetrant astfelii să vor provoca catastrofa din urmă pentru moșnachia întreagă.

„Înăcat pentru întuneri și părțile terței, am observat și speriat, că în tot cursul perioadei constituționale nu nouă până azi nu s-a făcut maghiarișare de nume, făcăt de putin, și în părțile transilvanice. Poate și aceasta e instructiv.

„Judecând cauza după clasele sociale am observat, că accentă migrație mai cu seamă numai la o parte a clasei de mijloc, a proprietarilor mici, a profesionistilor și a comercianților. Sunt străzi sociale, în care domescol se compuneă apatice și lipsă de simfăț în această cauză. Acele străzi sunt: clasele cele mai de sus și cele mai de jos, aci se ating extremele. Clasei mai din urmă i se poate ierta mai ușor, între altele și penetrant din clasa aceasta naționău recrutează foarte mulți prin instrucție ecologică, dar mai puțin se poate aprecia impregnarea, că penetrant din clasa aceasta recrutează foarte mulți prin sprijinul Constantinopol și Salonic. În legătură cu aceste înseă trebuie să mai amintim, că unei foii aristocratică din Budapesta i se scrie delă Viena, din Istor de însemnat, că pe lungă durată demnitarul, trimisul extraordinarul al Rusiei P. Šuválov a avut la Viena misiune politica și că drept urmare a misiunii acesteia și că candidatura contelui Andrássy la ministerul exterior-unguresc de externe.

„Atât însă ar putea să pretindă naționău maghiară într'un mod categoric ca individii cu nume nemaghiare, cari se află în serviciul statului unguresc (și numărul acestora e considerabil), să-și maghiarieze numele. Ori ce Maghiar de bine trebuie să se scandalizeze, când ia amană genetismul, în care sunt publicate numele funcționarilor din ministerul maghiar. Aci numai îci colțe vea și căte un nume maghiar,

ca să tăiem de ofițiali din rangurile mai de jos, consilieri ministrali, consilieri de secționi și legume la număr, n'au nume maghiare.

„Ca și în ministerul austriac. De exemplu acum se trimită din centrul la Hodmező-Vásárhely, că s-ă scape de esuri, comisariu ministerial un bărbat cu numele Fascho-Moys. Sună poate cinea Fascho-Moys și cum nu se sfiese accessa a merge cu un asemenea nume într-un oraș neașa maghiar, unde numele nu i se poate pronunța? Deci ce se poate mai are aici aderență la nume?

„Seu foarte bine, că nu togna în nume se adă patriotismul cel bun și pentru a remânde prelungă tema pușă indicăm, că nu se poate prețu că mai mult a lăruit un bărbat cu un asemenea nume cum e primarul Cammermayer, și cum anum că în foile mai nouă asemenea a lucrat primarul din Sopron-Druțek. Dar pentru acesta cel dințătuitor română Kamermayer, eșel cel din urmă Drucker. Dar este cu total alt ceva, când affara apăsa într-un mod atât de evident în centrul guvernului statului maghiar. Aceasta o ţin de un semn reu și dacă sunt bine informat, presă din Buda-pesta va începe mișcare și în aceasta cauza."

Revista politică.

Sibiu, în 8 Aprilie.

„Wiener Tagblatt” împărtășește scirea de sensație, că după festivitatea comunicii principalei de coroană Rudolf, contele Andrássy va ocupa astăzi postul de ministru de externe și că bar. Haymerle se va retrage. „D. Ztg.” de eră scrisă de altă parte nu mai trage la îndoială absolută retragerea baronului Haymerle. „Nat. Ztg.” din Berlin înțelege că mulțumă îngăziră cauza sa decesului. Nu este de mult, de cănd să a descoperit o mină nouă, care se temă sub portul palatului de ecarci. Tărul n'are încredere nici în cei cari mai nășteau era un bărbat plin de viață, cantă acum ca un pacient de nerii și astemă.

Ministrul Caireilo și-a retrăs demisunie, prin urmare criza ministerială în Italia e delăturată.

Proclamația partidului nihilist adresată împăratului Ale-sandru III.

Maiestate! Desi înțelegem pe deplin situația turburată, în care vă află, totuși nu credem, că aveam dreptul, de a ne supune simțimenterii bu-nel cuvîntul obișnuit, care poate pretinde să apătem alt timp pentru declarările de față. Există ceva mai înăcat decât simțimenterile cele mai justificate ale omului; este datoria cătră patrie, căreia trebuie să-l jertfieșă omul simțimenterile proprii, băschi și simțimenterile altora. Supăndu-ne acestei datorii, am hotărît să adresăm imediat cătră d-vostre, fără a mai astepta, căci procesul isto-ric, care nu amintim, în rîuri de sânge și cu torturi cele mai grele, nu începează. Tragedia sângerioasă ce s-a jucat la Canalul Caterina, n'a fost nici vreo întemplieră nici vre-un in-

cident neașteptat. După toate cele petrecute în ultimii 10 ani, ea era inevitabilă, și în aceasta se află un înjelos adânc, care trebuie să înceapă acela, pe care scortea îl pun în capul unui guvern. A declară lucrul că o reacție a unor personalități isolate, sau dacă vorăj „a unei bande”, nu poate să fie de căd acela, căruia îl lipesc cu totul capacitatea de a analiza viața popoarelor. Vede că la noi în cursul ultimilor 10 ani cu toate persecuțiile cele mai severe, cu toate că guvernul răpusatul Imperială a jertfii total libertatea, interesele tuturor claselor, interesele industriei, ba chiar demnitatea sa proprie, cu un cuvânt a jertfii totul pentru a îmbăsu miscreas revoluționară, această miscreas totuși a crescut, atras elementele cele mai bune, pe bărbătii cei mai apti de lucru și cei mai bata, de a se jertfi, și acum de trei ani poartă un răsboiu de guvern cu guvern.

Scîză Măiestate, că guvernul republican împărățial nu poate fi invinsă de lipsă de energie. Vinovata și nevinovată au fost sprijinări, arestările și gubernamentele cele mai deținute umplute cu deportații. Yo! 10 așa numiți capi au fost arestați și sprijinări; ei au murit în curgău și liniștență martirilor, dar miscreas continua crescând neîncet și se întără. Da Măiestate, miscreas revoluționară nu devine dela personalități isolate, ea e un proces în organismul social și fizic, ce se ridică spre cer servesc numai pentru al face mai energice și mai învederă, nu pot salva însă o organizație, a cărei epocă a trecut, precum nici moartea pe cruce a Măntuitorului nă putut scăpa lumea veche cea stricată de tristeții creștinismului reformator. Ce e drept, guvernul mai poate prină și sprijină o mulțime de personaje politice ninișci o mulțime de grupuri, ba chiar cele mai importante organizații revoluționare; – toate aceste însă nu schimbă starea lucrărilor. Cause de mare greutate au provocat revoluționarea: nemulțumirea generală, dorința Rusiei de reforme nouă! Tot poartări nu poate fi estimată, nemulțumirea lui nu se poate îmbăsu prin repreșali, aceste măresc și mai mult disordinea, din care cauza tot de asemăna însă din popor bărbătii pentru a umpli ghearele făcute de sprijinători, bărbătii, care sunt mai amărți, mai energici de căd predecesorii lor. Aceșia firesc lucrează numai în interesul luptei având experiența predecesorilor; de aceea miscreas revoluționară trebuie să crească neîncetat atât în număr, cără și în violență, dovedăndu-mă dăună 10 ani. Ce folos a adus guvernului peisre Dolagincizorii și Caiocivarii, agitatorii din 1874? Ei au fost înlocuiri în comenii cu mult mai energici, din popor! Înfricoșatele repreșali ale guvernului provocări apoi pe teritoriul din 1878–79. În zadar a omorât guvernul pe Kovalevskyi, Dubrovinicii, Orsinivicii, Lisogorii, în zadar a nimicit 10 cercuri revoluționare. Din acestă organizație neperfeție s'au desvoltat pe calea alegerii naturale formă cu mult mai compacte, în fine apără comitetul executiv, cu care nu o poate sfîrși guvernul până acum.

Aruncând o privire împărțială asupra greului deceniu din urmă, se poate prezeci cu siguranță necondiționată viitorul miscreas. Dacă guvernul nu și-a va schimba politică, miscreas trebuie să crească și să se lățească, faptul terorist trebuie să se repeze mai aspru, organizația revoluționară se va perfeționa din ce în ce mai mult în locul grupurilor desființate, ea va luce formă din ce în ce mai perfect. Numărul nemulțumătorilor trebuie să crească, încrederea poporului în guvern să se pearjeă în totul, ideea de revoluționare de posibilitate și certitudinea ei trebuie să se desvolte în

Rusia tot mai puternic. Explosia infițătoare, măcelul săngeroas, convulsivul revoluționare ale întregii Rusii trebuie să aducă procesul nimicirei ordinei existente a lucrurilor.

Ce a provocat această perspectivă împăinătoare pentru viitor? Da, Măiestate, ea e împăinătoare și tristă. Nu priviți aceasta ca o simplă frasă. Mai bine de căd toti înțelegenții și simțim noi peisre dureoase a stării deputați, a unei energii așa de mari de măcelul săngeroas, într-un timp, când aceste puteri săptă altimp impregnată să se consacre lucrările celei mai nobile, dezvoltările poporului, imbinățările stării lui, viaței lui cetățenești. De unde rezultă însă necesitatea lipsăi săngeroase? De acolo, Măiestate, că noi n-am așa un guvern în adêratul sens a evoluției! Guvernul în realitate ar trebui să fie îndeplinitorul voinei poporului. La noi din contră, căci areacăza expresiunea – guvernul a deviat montrul criminalilor și merită mult mai bine de căd comitetul executiv epitelul de „bandă de usurători”. Înțelegi că în tentările unui monarach, activitatea guvernului nu îne conte de binele și doarintele poporului; guvernul împăratescă a făcut pe popor rob, dând în mâna nobilimii: adă apără pe față massa străicioasă a speculaților și exploataților; toate reformele contribuise poporul să căd tot mai mult în sclavie, să fie tot mai mult exploataț. Guvernul a mers așa într-o liniște de masă poporului a căută așa în misericordie, a devenit cértoșare, cetățeanul și în cîminul casnic se așa supăt supravehgăre, nici în afaceri private n'are voiață liberă. Legile apără numai pe bandit, numai pe exploatații poporului, pe guvern. Jaful cel mai mare rămâne nepeșterat și se caștigă înfricoșată așteptă pe omul, care se găsește în adere la binele poporului!

Scîză Măiestate, că nu sunt numai socialisti persecuți, deportați și omorâți! Guvern este oraș acela care apără astfel de lucruri? De aci vine că guvernul rus n'are influență morală, n'are sprinăcii în popor, de aceea produce Rusia atâtă revoluționari, de aceea un fapt, că asasinarea împăratului provoacă bucurie și simpatie în popor. Da, Măiestate, nu ve lăsat să se înțeleagă linguritoarea! Asasinarea împăratului și în Rusia populară. Din această stare sunt numai două căi de scăpare: revoluționarea inevitabilă, care nu poate fi înfrântă prin nici o pedeapsă, sau considerarea poporului de cădă guvern. Pentru păstrarea intereselor tării, pentru a evita perderei nefolositoare de puteri, pentru înărtarea înfricoșării miseri, ce însoțesc tot-deuna revoluționarea, comitetul executiv se adresăce Măiestatei, situațindu-se și alegeri din nou în urmă. Fiți siguri, că îndată, ce putere rea cea mai înaltă nu va luce în mod arbitrar, îndată ce se va găsi numai să îndeplinească cerințele conștiinței și recunoștinței poporului, puteti alegea din îndrăslinirea pe spini priilegiul guvernului D-vostre, puteti concedia suita și arde sprijinătorăce. Comitetul executiv încearcă de bunăvoie cu activitatea sa și oamenii ce încunugări se risipesc, pentru a se consolă propriașă poporului. Luptă liberă a ideilor va înlocui arbitraritățile cari nușoie nu sunt cu mult mai urite de căd servitorilor D-vostre, și cari au fost numai produsul trietiei neconveniente.

Ne adresăm la Dvoastră, Măiestate, dând la o parte ore ce prejudecă, gânduri ori ce ne încrezere, pe care a crea-în de curs de secolul nostru rû. Uități, că suntem reprezentanți puterii, care a încelat destinatei orii pe popor, îa facut astă rû, nu adresăm Dvoastră și sperăm, căsimțimentul amărăcineanu personalne nu va înăbușii în Dvoastră recunoșința da-

torie, dorința adeverăului. Amărăcineană în partea noastră e tot atât de mare: Dvoastră atîi perdet pe tata, nu nu numai pe tată, ci și pe frății soților, copiii, amicii și aversea noastră! Noi suntem gata în înăbușiri ori ce simțim personal, cînd e vorba de binele Rusiei! Aclăsa lucră așteptăm și din parte-vă.

Nu punem nici o condiție. Condiție necesare pentru înlocuirea miscreas revoluționare prin un lueru pacnic le-a creat istoria, nu noi. Nu punem aceste condiții, le amintim sună. După părere noastră ele sunt două: 1. amnestie generală tuturor criminalilor de stat, cînă n'au fost criminali, ci îndeplinitorii unei aspirații de cetățeni; 2. convocație reprezentanților întregului popor rus, pentru a revisui legile statului ale viaței cetățenești și pentru reformarea lor după dorința poporului. Credeam însă, că e necesar a aminti, că sactionarea puterii supreme prin voia poporului, numai atunci cu avăloc cînd alegerile vor să fie totul libere. Trebuie deci în modul următor: 1. se vor alege reprezentanții tuturor claselor răsăritănești și după numărul locuitorilor: 2. se pot exista restricții nici pentru reprezentanți, nici pentru alegori; 3. agitațiile electorale, alegerile chiar, trebuie să fie libere: de aceea guvernul trebuie să permită: a) deplină libertate a pressei; b) deplină libertate a cuvîntului; c) deplină libertate a instruirilor; d) deplină libertate a programelor electorale. Acestea e singurul mijloc pentru a aduce Rusia pe calea dezvoltării pacifice. Noi declarăm solemn, în fața patriei și lumeni întregi, că partida noastră se va supune în fiecare punct decisiilei adunării poporului, dacă aceasta va fi compusă după regulile de mai sus, apoi, că nu se vom facevinova de nici un fapt arbitrat contra mesurilor acelui guvern, care va fi post numit de acea adunare a poporului. Așa dar Măiestate, decide, Vă stau deschisă două drumuri, puteți alege. Noi nu putem de căd să rugă soarte, ca să vă înșudi decisivă, care corespunde scăpătului Rusei, demnătă și datoriei Dvoastră.

*Comitetul executiv. 10 Martie 1881.
Tipografia „Voineții poporului (Narodnaja Wolja) 12 Martie.*

Correspondențe particulare ale „Telegrafului Român.”

În curenț poliție-administrativă a Măierului! Cu inima profund înțristă și plin de îngrijire pentru viitorul nostru, ca România, cete în diare și vedem chiar în apioarele noastre, cunosc naționalitatea de joasă pînă său în toate oficile: în inițiu, la justiție, finanțe, catastru, etc., numai ca de aducere aminte, că în constituțional și liberal (?) Stat maghiar, se mai alătură și Români – suntem reprezentați îci cîte de cîte un funcționar subaltern din naționalitatea română.

Durează și îngrijirea noastră este că atât mai mare, cu căd vedere, că acel căji-va funcționari români se află cu spesii celor mai neunane chicanie, persecuționi și chiar destitui, a căror scop final este: slunganarea tuturor bărbătilor noastre și ocuparea tuturor funcțiunilor cu Maghiari. Devenim, că spre ajunșura acestui scop surge un reșab formal, bine calculat și bine organizat, a cărui armă sunt afara de chicanie și persecuționi – intrigă și calumnia. Prin armele aceste făuresc motivelor spre a pută chiar și în contra celor mai capabile și mai diligenți funcționari români într-o tentă să se spargă și introducă ceteră de cîteva zile, să se pretind cu toată seriozitatea, să se desvolte, concerte, și folosi-

toate dilele; sau mai bine dicând: spre a pută decretă moartea morală și materială, să răsăre, să se fă sicuri căceratelor prealabile introducerei cerințelor disciplinare; ci practică proverbulă axiomă maghiară: „Elăib akaszuk fel, aztan késob elofogim ițim” (Mai minte să îl sprijinări apoi mai tardină îl vom judeca).

Dicim și recunoaștem, că și noi purtăm vină, pentru că n'am desvoltat, n'am concentrat și n'am folosit totuști puterile, de căd dispunute și între marginile legilor le am și putut devolta, concentrat și folosi; ci nu am certat, partea am stat cu mână în sin pasiv, acceptând să ne dai puină fript în gură.

Urmările acestei pasivități sunt acum împăinătoare și destructive; pentru că floarea și lamura bărbătilor noștri inteligenții au fost simile a emigrării în România liberă, unde affăd un astă și chiar fericeala personală nu s'au mai întors la noi și prin aceasta a scăpat contingentul apărătorilor naționale române și am perdit unii din cei mai buni luptători; dar am perdit și curajul, pentru că părții nu voiesc să-și sacrifică averea și sădăruitorilor lor spore așa cresce princiul ca apoi să-și piardă, sciind sau presupunând că vor fi să filii și emigră în România liberă, și pentru că se răsuflă în România liberă, și înțelegării și susținătorii vîitorului acelora, ce ocupă o funcție, se feresc de această carieră grea și periculoasă și emigrăză în România, sau se alătură la contingentul dependentilor, și apă contingentul apărătorilor cauzelor private la dregătorii, scăde.

Doi mult cunoscem resibiliștilor a turor functionarilor români, care curge pe toate linile.

Diariștice ne aduce cele mai triste bulene de despre desastrele aceleia mici trupe, carea este respindătă prin diferite colțuri ale statului maghiar.

Deocamă această mică trupă nu dispune de alte arme decât de capacitate, diligență și onestitate și decărare acesa armă nu se poate apăra în contra armelor asaunatoare: supraveghiere, suspicționare, chicanie, intrigă, persecuție și în fine destări – urmareva pe căd, că! Unul morale în urmă suferințelor, altul lapidat, armele, de cădă cariera sa și emigrează, al treilea cade, lovit de vreo armă din cele pomene, și apoi este săli și căuta refugiu, unde nu mai îl ochiști și aşa în scurt timp vom ceta și ulterior nelogros deosebită victimă a resibiliștilor stăriștori! Când apoi, după ce unu vom mai să fi în stare, a mai pută suplini acest contingent, vor sumă trompetele învingătorilor și vor spune Europei, că: „nu constituim naționalitatea română, că suntem reprezentați în regnul drăguților drepte (?) și că România poartă vîna, că nu se au săfă funcționari români; pentru că nu sărăbătați și spripiți, să se aplecă! Aceasta va fi panegericul, ce în loc de a nu consola, ne va mai și insultă!”

Cumă noi nu eserăm în celule din spate acu dovezi, de cărui durele și dispunem și cu fapte complinite!

(Va urma.)

Meditații

(8 Urmar.)

Căji și Vătăsei vor să inspectează de căd noii bărbăti de forcăredere mai bătrâni, cumă Vătăș.

Vătăș vor sta în contelejorul deadrepotul cu autoritățile locale.

Pe baza acestor principii se vor compune Planuri speciale pentru organizașii noastre sociale de adulți.

La compunerea acestor planuri, persoala în luptă pentru susținerea vieții doborătoră și prosperătate sociale de adulți, activitatea și stăruința Reuniunilor în-

văzătoresc*) — sprințind de ceeață intelligentă a noastră, de Comitatele parochiale, Preoții și dirigitorii Statului — cărora le este încredințată cauză secolară.

Înființarea scăcolă de adulți pe acestă baza solidă, va căzăgă cu ce în tot mai multă putere, do să lăpi lumina și moralitatea între popor, spre a se pută el ridica, mije și ajunge la o stare mai bună, fericire.

Căci dicte proverbial: „Luminăzăte și vel flăcă.”

Inșă ce nu și cum vom înfățișa?

2. Fonduri pentru ajutorarea copiilor săraci, ca și postă fi îmbătrâna, provădujă cu cele trebucinoase pentru scăcolă și trăimii să fie frecuente și ei scăola?

Căci deși dispune poporul nostru de fonduri bisericești parochiale și parochiale, fondul asociațional transilvan își dă de către fundații; totușă chiar dacă ar și vrea cineașă să rupă din venitul scăcolă cetea cova, ca și dea pentru copiii săraci; — firearile în stare, să steagă săracă din toate parohiile noastre?

Bănică decum!

Lumera aderăvată: încă pentru aceasta nu ne va și pută face, să desprim!

Lăsă și pe Băcel, care ar desperă astăzi, da și pută vedea pe întreg poporul nostru ceea ce din urmărie, în care l-a spălat virginitatea timpurilor; și de oare ce popor român sfărăt de virtute și puritate străbună, pe care le posedă, deși încă parte mare în stare de letargie, dar se poate despărțea și tinerul despărțești și aduse la cale, so bucură încă și de o inteligență iaușă; și o parte din ele posedă și averi materiale, inclusiv are cu ce suplini neajunsurile veniturilor fondurilor naționale.

„Voiesc, și vel pată” — nu învață în proverb român.

Așa dar și vrem numai Românum, și pot să ajut și pe copiii săraci, căci și ei și dai la scăola; și vrem numai Români, și prin aceasta își va pute pregăti și suc imprejurările, ca și aducă boala și odihnă suferătorului său, care este aderăvătă fericea o omului.

Băsindunne deci noi pe aderăvăt acesta, de parte de îmi poață doptea; dar nici nu ne vom iuda, cumă!

1. La înființare și sporirea fondurilor pentru copii și săraci vor bineveni a concură:

Venerabilă Epitropie parochială, Onorate Epitropii parochiale, Ocnerată Asociație transilvana, Onorabile Corpuri ale neguțătorilor, meseriașilor noștri, &c. &c.

Să aducă: hec Epitropie parochială — cu cete o sumă anumită la fondul din parochie; și însă Epitropie parochială, Asociație transilvana și alăt. Corpuri — și ajutoare firesc numai în parohii cele mai săraci;

Particulară — Dumineacă și sărbătoarea în săntă biserică — cu creierul cu „Discuții cu copiii săraci”; car ei mai avuți din parochie încă și eu cătuș 50—60 cr. pe an, cu vegname vecchi, pe cari Dumneasul noștru le mai îmbătrâna, cu cerasale etc. dândole toate aceste casărișori Epitropice ionduișilor copiilor săraci¹⁾ în primire; apoi în specie bărbății inteligenții și cătoate parohii din venitul dela: produsele Dumeaselor literare instructive, umoristice — în broșure, feu volante etc.; producătorii de călării, gimnastică; prelegeri publice; baluri etc.

Epitropie fondului copiilor săraci, mai ales în comunale, unde nu se află librării, din care cauză mulți copii și de părinți auvăt mere la scăola, fără și sită totceasă și utileștile școlastică recerate... — va aduce totceasă călării, cerasale, excuse, linăuri etc. căte trebuie pentru numeroșii copiilor de scăcolă din parochie — anume spre vîngjare.

Proiectele primite de cătoarii cărăbuti, preșum și de neguțătorii de cătoare etc. însă vor da o sunătăță bună pentru sporirea fondurilor copiilor săraci.

*) Pentru sunătăță, ar și fi foarte salutar, dacă se întâlnește învețătorii noștri din toate Protopopiatele în Reuniune — să mai îngrijă.

Si altfel.

2. O parte din banii intrați ca contribuții anuale din invocare susținătoare (1, a—c) în casă fondului, se va utiliza de dreptul pentru procurarea vestimentelor p. a. pe naștere copiilor săraci din parochie; iar celălalt va se alătura la capitalul fondului.

Când vor fi veniturile dela capital fondului în stare să acopere spese pentru procurarea vestimentelor etc. — atunci suma banilor, însemnată ca contribuție anuală, se va alătura invocării la capitalul fondului.

Ajungând cu ajutorul veniturilor dela capital fondului unei parohii în stare, să intreacă copiilor săraci pentru procurarea vestimentelor etc. pe naștere copiilor săraci, atunci din prinosul acestor invocări se va pute înființa „colectă de lucru și de invocare” pe naștere copiiilor săraci poporala — ca mijloc, de a desparte și cultiva în tinerime singurul de plăcare pentru îmbătrânașarea meserilor; apoi a deprinde și pe modul său să facă diverse lucruri de mădă mai ales din materialuri, de care se săli pe acolo în colecționat, mai mari; ca în lucrare acestora să se opere la punctul de ecaravă, cind sau căte se opere la luarea clăpă — ca și apă nu perde România sătății timp de găbă.

3. La înființarea fondurilor pentru copii săraci se va crea multă activitate și deosebită, pe care însă se le va pute oferi și dezvoltat cea sinceră și bunăvoie către nefericii săraci și poporului nostru — prăpăzită de toată lumen!

Si să în nemilostivă atingere, în mai strânsă legătură cu poporul; cine crede mai mult lipsă, neacurăție, sclări, prigonișor apăsătorușa poporului și încă cu mai mult lipsă, neacurăție și în mai mare grad în specie maro aspirină și în mai mare grad în specie aspirină pătrîi cei mai săraci a poporului nostru, ca bieșii învețători, a cărora suflare este egală cu o poporului?

Pentru momentul acesta credem, că la îmbătrâna copilașilor celor galăgi și provoarea lor cu cele necesare, ca să poată fi și întrăjui la scăola, mai mult și în mai mare activitate se va desfășura învețătoriușa înființare.

Reuniunile învețătoresci sunt deosebit de multă importanță și săraci și fondatori, ajutori etc. (care nu sunt învețători).

Reuniunile învețătoresci vor nisa dar, ca desfășurămintele lor să-și căpăte — și care comunică din ceea ce este de activitate că vor pută mai mulți membri: fundatori, ajutori etc.

Prin aceasta fondurile copiilor săraci să pot să administreze de membrii Reuniunilor învețătoresci așa, încât membrii Epitropicei fondului să constea nu din învețători, ci și din alii inteligenți și potriveni ai parohiei concernante.

(Va urma.)

Proiect

de statut al Reuniunii învețătorilor români gr. or. din feara Bârsăi.

L. Numirea și regedința reuniunii

§ 1. Reuniunea poartă numele: „Reuniunea învețătorilor români gr. or. din feara Bârsel”, și și ar trebui respinta-

II. Scopul

§ 2. Reuniunile are de scop, a concura cu poteri unani:

a) la promovarea culturii generale și a învățământului pe baza principiilor pedagogico-didactice și cu deosebire la perfecționarea și lărgirea celui mai correspunzător și mai practic metod de învățământ;

b) la cultura și înțeleptirea cunoștințelor pedagogice și didactice în membru;

c) la ame liorare stării materiale a învețătorilor din sinul ei;

d) la înființarea unui fond pentru ajungeră scăpolor ei culturale, precum și pentru ajutorarea membrilor ordinari respective a văduvelor și orfanilor acestora.

III. Mijloacele.

§ 3. Pentru ajungeră scopului său, reuniunea:

a) va tinde adunări publice, în care se vor lăsa la desbatere: materialul științific statotic de adunarea generală precedă și se vor celi disertațiunile științifice, admise de comitetul central al reuniei;

b) comunică reciproc despre drepturile dobândite în frântura cu coșință și scăola despre următoare de învețământul comună: despre urmărirea intră în face colecțiuni de plante și, a pe scara școlie, precum și despre înlesnările aflate în punere gradiniștilui etc.

c) trăjă despre obiecte de învețământ singular; despre cestimenti și obiecte de artă, care servesc la promovarea învățământului poporului;

d) comunică reciproc despre modul, cum să manat disciplina și ce mijloace să aflat sprijinul de la profesor;

e) va înființa o bibliotecă centrală în Brașov și tot deodată va sături, ca fiecare despartămint să fie însoțită și biblioteca să proprie;

f) încașă învețătorii și membrii ordinari, care să aducă la reunie, precum și votate de la reunie generală;

g) va ajuta pe membrii ordinari;

h) va reuniune pe buna regulament special în privința acestea.

IV. Membrii reuniunii.

§ 4. Membrii reuniunii sunt: a) ordinari, b) fondatori, c) ajutatori și onorari.

§ 5. Membri ordinari ai acestei reuniunii sunt toți învețătorii români dela școala poporale și capitale de confesione gr. or. din feara Bârsăi, respective din protopopiatele Brașovului I și al II-lea și al Branului. Afără de aceste mai pot fi membri ordinari ai acestei reuniunii și alții învețători români gr. or. dela școala poporale și capitale, precum și profesorii dela altă instituție mai înalte de confesione gr. or. din întreaga archidiocesi.

§ 6. Membrii fondatori pot fi acei indivizi, care contribuie odădată pentru tot deasupra cel puțin 20 fl.

§ 7. Membrii ajutatori pot fi persoane singură sau și corporații fără deosebire de religie și naționalitate, care contribuie o sumă care-care în bani sau în naturale.

§ 8. Membrii onorari pot fi persoane de origine confesională și naționalitate care și ană dobândit:

a) merită pe terenul pedagogic didactic și literar;

b) merite pe terenul bisericii și scăolăi noastre românești gr. or.

Dată acări persoane nu ar fi cetețăni și statul nostru austro-maghiar, atunci alegere se va asternă înstatului ministerio sprijinul de probă.

V. Primirea membrilor

§ 9. Membrii ordinari fondatori și ajutatori se primește prin adunarea generală sau prin comitetul Reuniunii care vor raporta în proasemă adunarea de primirea lor.

Membrii onorari se denumește numai de adunarea generală cu majoritate de voturi. Aceasta se face la propunerea unui membru ordinari sau fundator al Reuniunii.

VI. Drepturile și datorințele membrilor

§ 10. Fiecare membru al Reuniunii are drept de a discuta asupra obiectelor petrecând în Adunarea Reuniunii.

§ 11. Fiecare membru are drept de a discuta și menține în sedință de la adunarea generală, admise ca atari de comitetul general.

b) examinarea societelor din anul

c) deschidere și votarea bugetului pe anul următor.

d) defigura tacsoare membrilor ordinari și ajutători precum și pedepsei în bani pentru absențile membrilor

§ 12. Membrii ordinari înscriși figurează ca atari preste tot timpul functionarelor lor ca învețători și sint obligați, a solvi taxa statutară de adunare generală.

§ 13. Taceșele nucorespun punctual se vor desfășura ca legă.

§ 14. Dacă nu este membru ordinari din dimisie din postul său de învețător ordinari la Reuniune și pe viitor; se poate bucura de toate drepturile envenite membrilor ordinari. Vomă însă a egi din sinul Reuniunii este îndatorat, a o face acesta cunoscătorul președintului Reuniunii el puțin cu trei luni înainte de adunarea generală și în acest casă se lipsește de drepturile avute.

§ 15. Numai membri ordinari ai Reuniunii, respectiv văduvele și orfanii acestora au drept a prețide ajutorare din fondul Reuniunii.

§ 16. Numai membri ordinari ai Reuniunii, deci de oficii ai Reuniunii.

§ 17. Membrii ordinari sunt obligați, a lăua parte la toate sedințele adunării generale, precum și la toate prelegerile practice, ce sunt și se tîm cu ocaziaș adunării generale. Abordarea de la vră prelege practice, fără temei valid, trage după sună o pedepsă în banii în folosul Reuniunii, decise de adunarea generală.

Tot odată sunt membri ordinari moralișce de obligați a contribui după putință cu elaborare scientifice și a sături prin tot felul de mijloace morale pentru promovarea intereselor reuniunii.

Ori care membru ar lucra în contra intereseelor Reuniunii sau ar devora moralișce, petea în prealabil motivată a comitetului central, va fi echis din sinul Reuniunii, de către adunarea generală, și în asemenea casă și perde totă dreptul cei cei competitorilor statutori. Po că echis il va notifica comitetul la autoritatea sa competență scolastică.

§ 18. Membrii ordinari și fundatori au vot decisiv în adunările Reuniunii; membri ajutători și onorari au însă numai vot consultativ.

VII. Organizarea Reuniunii

Reuniunea își desvolta activitatea pe:

A) prin adunare generală
B) prin comitetul său
C) prin despartămintele sale
D) prin oficiali sei

A. Adunarea generală.

§ 19. Adunarea generală se compune de toți membrii Reuniunii. Aceasta se tîne în tot anul odată, ear de vor cete impregnările și de mai multe ori.

Timpul și locul adunării generale ordinară, pentru cea mai deosebită sesiune, se defije prin adunarea generală precedă, a celei estra ordinară prin președintele Reuniunii.

§ 20. Pentru ca adunarea generală să poată aduce decizioni valide, se cere, că din totalitatea membrilor ordinari și fondatori să fie prezenti cel puțin 2/3.

Inainte de a se deschide adunarea generală se tîne în biserică servitul devin în invocare duchul sănătății care iau parte toți membrii prezenti și Reuniunei.

Președintele deschide sedință prin cuvântul. Tot invocarea se face și la închiderea sedinței ultime.

§ 21. Agendele adunării generale sunt:

a) examinarea rapoartelor comitetelor despre stării prezentă a Reuniunii și a bibliotecii.

b) examinarea societelor din anul

c) deschidere și votarea bugetului pe anul următor.

d) defigura tacsoare membrilor ordinari și ajutători precum și pedepsei în bani pentru absențile membrilor

lor ordinare dela sedințele adunării generale.

e) eschiderea din Reuniune a membrilor amintiți în § 17.

f) a aduce decizii definitive asupra proponerilor comitetului sau a unui membru din Reuniune, carele nefind mulțumit cu deciziunile comitetului, reurge la adunarea generală.

g) alegere și numirea membrilor onorați, după înțelesul §. 8.

h) discută asupra materialului scientific scolaristic, după ordinea din programul formulat de comitetul central, stătorește tot deodată obiectul de învățământ, care se să tracătă ca material în adunarea generală fitoare și l încrude comitetului central pentru formarea programei.

i) alege pro funcționari și pre membrii comitetului, cu excepția ceasurăului.

l) decide asupra ajutoarelor din fondul Reuniunii;

§ 22. Despre decurgerea admunării generale se va proces verbal în fiecare sedință, care se să autentică în sedința prossima; ea îi col din sedința în urmă se autentică cel mult în restimp de 15 zile de la o comisiune de trei membri aleasă de adunarea generală, de președintele și de un notar.

§ 23. Adunarea generală ia decizii cu majoritate de voturi a membrilor prezenti, iar dacă voturile sunt egale dirimă votul presiduiului.

Voturile se face prin scolar și sedere în cinci grave, la cererea a cincii membrii ordinari sau fundatori, se face votarea nominală, care la cererea a deces membrilor votăse secrete.

B. Comitetul Reuniunii:

§ 24. Comitetul este organul carele execuză deciziunile adunării generale și ca atare are să steașeară din toate puterile pentru promovarea intereselor Reuniunii folosindu-se de toate mijloacele morale și legale de care poate dispune.

§ 25. Comitetul se compune din oficiali reuniuniei și din toți președintii despărțimentelor, care se vor alege de adunare generală a Reuniunii.

§ 26. Comitetul va fi tot la trei luni sedință ordinara cerând însă trebuința se vor înțe și sedințe extraordinaire în luna și dină, care o va defișe președintele și despre care se va avisa printră membrii comitetului.

§ 27. Comitetul poate aduce decizii valide numai atunci, când membrii prezenți vor fi în majoritate absolută.

Deciziunile se aduc cărăi prin majoritate de voturi, dacă voturile vor fi egale decide votul președintelui.

§ 28. Agendele comitetului sunt următoarele:

a) el îngrijește de toate afacerile curente ale Reuniunii.

b) Compone programă a sedințelor adunării generale conformăndu-se după materialul statotit de adunarea generală.

c) veghează asupra bunei ordine în afacerile Reuniunii și controleză încasarea taceelor delor membrui ei.

d) Procură mijloacele necesare, care pot conduce la cultura membrilor Reuniunii precum: cărti scientifice pedagogice etc.

Spre scopul acestăi adunăre generală votoză din an în an că o sumă anumită în bani.

e) decide despre primirea sau respingerea membrilor ordinari din alte părți.

f) pregătesc proiecte privitoare la înaintarea și promovarea intereselor Reuniunii și le asterează adunăre generală spre desbatere și deciderie.

g) asterează adunăre generală raport despre activitatea sa și despre starea spirituală și materială a Reuniunii și conchidă adunarea generală prin președintele său.

§ 29. Comitetul examinăza elaboratele impuse. Acestea să fie prezentate încreză cu un pli sigilat, carele poartă numele autorului și moto elaboratorului în afară.

§ 30. Comitetul este obligat a face aristeaza la locurile competente despre membrii eschizi din simbol Reuniunii.

§ 31. Tinerea adunării generali și obiectele de petrecut se publică de diilele înainte de adunarea generală prin cercular și prin jurnale române.

§ 32. Despre sedințele comitetului se va proces verbal, care să verifice starea serioasă sau prin verificători aleși din membrii prezenți ai comitetului. (Va veni)

Varietăți.

(Cununia Principelui de coroană). După dispozițiile făcute pentru sosirea și primirea principelui Rudolf și principesei Stefania în Budapesta se credea, că și Majestățile regală și regina cu acest prilej vor veni la Budapesta. Această înșeă dupăcum i s-a împărtășit lui „P. Ll.” nu vor veni.

In Vînirea cea mare a patimilor Măntuitorului se va întări adunarea generală a reprezentanței comitetului Sibiului. Obiectele de petrecut sunt trei. Cel dintâi privește cununia I. S. Imp. Prințescă de coroană, al doilea acuza unei case pentru oficiile comitătului și o ordinație min. privitoare la regulara scaunului orfanel.

(Comisia rea a comitatului Sibiului pentru cultivarea calilor ne comunică că comisioneaza transilvană pentru asentarea de cai la targul de vite al Sibiului ce se va înțe în 30 Aprilie și 1 Mai a. c. voiesc a cumpera 30 până în 40 de cai pentru cavalerul Locul tărgului și piata de cai Nr. 4.

(Fővárosi Lapok).*) Noiembrie 67-8 – a publicat doi articole profesorul dr. Alexandru Tóth, care conțin o biografie și o recensuire interesantă a posesorilor eminenti poete Matilda Ponzi Náray, Cugler, dimpreună cu către tradiție după acele poezi. Recensuarea descrie, prin citării bine traduse fazele inspiraționilor sale poetice, care au începută pe România. Cu ocasiunea aceasta eminenta poetă se întâlnește prin o epistolă privată pe profesorul Tóth, ca să o orienteze deosebit de curiosul acestor articoli, co autorul numai decât și împină.

(Pompieri în comitatul Hunedoarei). Dile ministeriu a solicitat aprobăt statutul pompierilor din comitatul Hunedoarei. În urma acestui Statut în fie care comună ar se să înființeze o reuniune de pompieri și dacă nu s-ar adă destui voluntari să se înroleze toți bărbații apti de la 18-45 ani, atunci în locul 10% din populație.

(In valea Murășului) după cum ne spune „Huned” înnundările de primăvară au facut multe pagube ruiniind cu deosebită semănătură. (Apela în Ungaria). Scrisoare mai de pe urmă său înlocuiește de apărare, apoi totodată se comunică, că apele au începută a scăda.

(Comoroara) În Pigișul din comitatul Hunedoarei reparăduse-se o casă să afișat într-un id. 14.000 fl. dar fără pret, prentru sături bani din vremuri îl Kosuth.

(Prelegerile lui T. Maiorovszky) înțină în Duminica treceată în lagă pentru scopuri filantropice și anume în favoarea reuniunii filantropice din Iași a dus un venit curat de 1030 de franci.

(A tentatorii) împăratului Alecsandru II despre cari am anunțat și noi că fură condamnați la moarte prin strang și fură deși și justifică, încă până să închiși în temnițe în noaptea premergătoare dilei de justificare, era pe aci se scape din temniță prin mijlocirea unor studenți. Poliția însă a dat în urma lor și acestia făcând larmă și sgomot teribil au căzut prin aceasta un mare tunmul de popor, care cu mille curgea din toate străzile Petersburgului cu scopul, ca să elibereze pre studenții prinși. În urma acesteia s-a născut atac formal între popor și poliție, carea dacă nu vine milizia întrăjutoră de sigur era atrăvita total.

Familia, Nr. 27 (20/14 Aprilie) cuprinde: Amanta astușială, poezie de V. Buticescu – Observații de la Muzeul din Iași T. Moro – Deosebită elemosină de la Dr. Vasile Dumbrava – Sesizarea gen. Academiei române – Biserica și școala – Societăți și institute – Ce e nou? – Cronica lunii. —

Nr. 28 (5/17 Aprilie) cuprinde: Cântec popular Amanta astușială de V. R. Buticescu – Deosebită elemosină în favoarea a elemosinător români din Dalmatia, deținute întrupătă de V. Magheru – Casinul săpeșteană – Biserica și școala – Academia române – Dela Caransebeș – Școala și scola – Ce e nou? – Cronica lunii. —

Nr. 29 (12/24 Aprilie) cuprinde:

Dinții de la muzeul de la argint.

Dinții de la muzeul de la argint.

Spălătorie de la muzeul de la argint.